

**WARMIŃSKO-MAZURSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
Z SIEDZIBĄ W OLSZTYNIE**

EKOSCHEMATY PRAKTYKI DO SPEŁNIENIA

Dorota Bakuła

Olsztyn, 2024 r.

WARMIŃSKO-MAZURSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
z siedzibą w Olsztynie

Dorota Bakuła

Ekoschematy praktyki do spełnienia

Olsztyn, 2024 r.

Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie
ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn, tel./fax 89 535 76 84, 526 44 39
e-mail: sekretariat@w-modr.pl, www.w-modr.pl

WMODR Oddział w Olecku

Aleja Zwycięstwa 10, 19-400 Olecko
tel. 87 520 30 31, 520 30 32, fax 87 520 22 17
e-mail: olecko.sekretariat@w-modr.pl

Dyrektor WMODR

mgr inż. Damian Godziński

I Zastępca Dyrektora WMODR

mgr Małgorzata Micińska-Wąsik

II Zastępca Dyrektora WMODR

mgr Sonia Solarz-Taciak

Dyrektor Oddziału WMODR w Olecku

mgr Robert Nowacki

Druk: Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie
ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn
tel./fax. 89 526 44 39, 89 535 76 84
e-mail: redakcja@w-modr.pl, www.w-modr.pl

Nakład: 100 egz.

Wydanie: I

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
1. Ekoschematy – informacje ogólne	4
2. Obszary z roślinami miododajnymi	5
3. Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi	7
4. Integrowana produkcja roślin	13
5. Biologiczna ochrona upraw	14
6. Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych	14
7. Dobrostan zwierząt	15

WSTĘP

W świecie rolnictwa, w dynamicznym krajobrazie globalnych wyzwań środowiskowych, Polska rysuje się jako prekursorski gracz w dążeniu do zrównoważonej i odpowiedzialnej produkcji rolnej. W tym kontekście narodził się program innowacyjny i pełen perspektyw – Ekoschematy.

Ekoschematy – to nie tylko rozwiązanie, ale i wyraźny krok w kierunku harmonii między rolnictwem a środowiskiem. Przede wszystkim, program ekoschematów przekłada się na konkretną korzyść dla każdego uczestnika. To nie tylko „przestrzeganie zasad” – to strategia, która może odmienić całą działalność rolniczą.

Finansowe wsparcie, poprawa bioróżnorodności, czy zrównoważony rozwój gospodarstwa – to tylko kilka spośród wielu zalet, jakie można osiągnąć, angażując się w ekoschematy.

Dlaczego ta broszura?

Jej celem jest ukazanie ekoschematów w kolorach praktyki. Broszura ta, to trasa po polach i łąkach, gdzie rolnicy wchodzi w nowy rozdział swojej historii. To przewodnik, który pozwala zrozumieć, dlaczego ekoschematy to nie tylko wymaganie, ale i szansa na transformację.

1. Ekoschematy – informacje ogólne

Ekoschematy jest to rodzaj interwencji w formie płatności bezpośrednich, w ramach których za realizację praktyk korzystnych dla środowiska, klimatu i dobrostanu zwierząt, rolnik może otrzymać dodatkowe płatności.

Płatności w ramach ekoschematów są przyznawane rolnikowi w formie płatności:

- do obszarów z roślinami miododajnymi;
- do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi;
- do integrowanej produkcji roślin;
- do biologicznej ochrony upraw;
- do retencjonowania wody na trwałych użytkach zielonych;
- dobrostanowej

2. Obszary z roślinami miododajnymi

Celem jest zachęcenie rolników do tworzenia obszarów z roślinami miododajnymi, stanowiącymi długotrwałe, różnorodne i bezpieczne żerowiska dla pszczoły miodowej i dzikich owadów zapylających – przyczyni się to do ochrony różnorodności biologicznej.

Płatność jest przyznawana do obszarów z roślinami miododajnymi, które utworzono poprzez wysianie mieszanki składającej się co najmniej z dwóch gatunków roślin miododajnych, z tym że mieszanka ta obejmuje co najmniej jeden gatunek roślin miododajnych z gatunków wymienionych w wykazie nr 1, a gatunki roślin miododajnych z gatunków wymienionych w wykazie nr 2 nie są dominujące w tej mieszance.

W ramach wymogów dla obszarów z roślinami miododajnymi w terminie do dnia 31 sierpnia nie prowadzi się produkcji rolnej, w tym:

- nie prowadzi się wypasu i koszenia
- nie stosuje się nawozów i środków ochrony roślin

Na obszarach z roślinami miododajnymi można prowadzić pasieki.

Lista gatunków roślin miododajnych

Wykaz nr 1

- 1) bodziszek (*Geranium spp.*);
- 2) chabry (*Centaurea spp.*);
- 3) czarnuszka (*Nigella spp.*);
- 4) cząber ogrodowy (*Satureja hortensis L.*);
- 5) czyściec prosty (*Stachys recta L.*);
- 6) dzielżan jesienny (*Helenium autumnale L.*);
- 7) kłosowce (*Agastache spp.*);
- 8) kocimiętka (*Nepeta spp.*);
- 9) kolendra siewna (*Coriandrum sativum L.*);
- 10) kosmos pierzastolistny (*Cosmos bipinnatus Cav.*);
- 11) krwawnica pospolita (*Lythrum salicaria L.*);
- 12) lebidka pospolita (*Origanum vulgare L.*);
- 13) lubczyk ogrodowy (*Levisticum officinale Koch.*);
- 14) tyszczyk wiechowaty (*Gypsophila paniculata Fisch.*);
- 15) marzymięta grzebieniasta (orzężona) (*Elsholtzia ciliata (Thunb.) Hyl.*);
- 16) mierznička czarna (*Ballota nigra L.*);
- 17) mikołajek płaskolistny (*Eryngium planum L.*);
- 18) ogórecznik lekarski (*Borago officinalis L.*);
- 19) ostropest plamisty (*Silybum marianum (L.) Gaertn.*);
- 20) ożanka nierównoząbkowa (*Teucrium scorodonia L.*);
- 21) przegorzany (*Echinops spp.*);
- 22) pszczelnik mołdawski (*Dracocephalum moldavicum L.*);
- 23) rezedy (*Reseda spp.*);
- 24) rukiew siewna (*Eruca sativa DC.*);
- 25) serdecznik pospolity (*Leonurus cardiaca L.*);
- 26) stulisz sztywny (*Sisymbrium strictissimum L.*);
- 27) szatwie (*Salvia spp.*) z wyłączeniem szatwi błyszczącej (*S. splendens Sello*);
- 28) szanta zwyczajna (*Marrubium vulgare L.*);
- 29) śláz zygmarek (*Malva alcea L.*);
- 30) ślázówka turyngska (*Lavatera thuringiaca L.*);
- 31) świerzbnička polna (*Knautia arvensis (L.) Coult.*);
- 32) trędownik bulwiasty (*Scrophularia nodosa L.*);
- 33) werbena krzaczasta (*Verbena hastata L.*);
- 34) wielosił błękitny (*Polemonium coeruleum L.*);
- 35) wierzbówka kipyryca (*Chamaenerion angustifolium (L.) Scop.*);
- 36) żeleźniak pospolity (*Phlomis tuberosa L.*);
- 37) żmijowiec grecki (*Echium creticum S.S.*);
- 38) żywokost lekarski (*Symphytum officinale L.*).

Wykaz nr 2

- 1) facelia błękitna (*Phacelia tanacetifolia* Benth.);
- 2) gorczyca jasna (*Sinapis alba* L.);
- 3) gryka zwyczajna (*Fagopyrum esculentum* Moench);
- 4) komonica zwyczajna (*Lotus corniculatus* L.);
- 5) koniczyny (*Trifolium* spp.) z wyłączeniem koniczyny odstającej (*Trifolium patens* Schreb.);
- 6) lucerna (*Medicago* spp.);
- 7) nostryk biały (*Melilotus albus* Med.);
- 8) rzodkiew oleista (*Raphanus sativus* var. *oleiformis* Pers.);
- 9) sonecznik zwyczajny (*Helianthus annuus* L.);
- 10) sparceta piaskowa (*Onobrychis arenaria* (Kit.) DC.);
- 11) sparceta siewna (*Onobrychis viciifolia* Scop.);
- 12) wyka kosmata (*Vicia villosa* Roth.).

3. Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi

Ekoschemat Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi oparty jest o system punktów przypisanych do poszczególnych praktyk.

Ekoschemat ten, mogą realizować tylko te gospodarstwa, które spełniają warunek uzyskania minimalnej liczby punktów, która stanowi równowartość punktów, które rolnik otrzymałby w sytuacji realizacji na co najmniej 25% powierzchni użytków rolnych najwyższej punktowanej praktyki (5 pkt/ha).

Warunkiem ubiegania się o przyznanie tych płatności jest uzyskanie minimalnej liczby punktów stanowiącej iloczyn:

1. 25% powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie oraz
2. 5 pkt przyznawanych za hektar.

Dla przykładu: gospodarstwo o powierzchni 10 ha użytków rolnych musi uzyskać minimalną liczbę punktów 12,5 pkt, co zostało wyliczone w następujący sposób:

- $25\% \times 10 \text{ ha} = 2,5 \text{ ha}$
- $2,5 \text{ ha} \times 5 \text{ pkt/ha} = 12,5 \text{ pkt}$

Oznacza to, że jeżeli rolnik posiada gospodarstwo o powierzchni 10 ha, to chcąc wnioskować o przyznanie płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi, powinien realizować wybrane przez siebie praktyki w takiej liczbie i na takiej powierzchni, która pozwoli mu uzyskać minimum 12,5 pkt.

Płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi – obejmują 8 praktyk.

▣ Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych (TUZ) z obsadą zwierząt – 5 pkt

W przypadku praktyki Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych z obsadą zwierząt, punkty są przyznawane:

- do powierzchni trwałych użytków zielonych położonych poza obszarem Natura 2000; punkty są przyznawane również, jeżeli w dniu, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności użytki te były położone poza obszarem Natura 2000, a w trakcie realizacji tej praktyki zostały włączone do obszaru Natura 2000;
- jeżeli rolnik w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 30 września roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, był posiadaczem zwierząt (takich jak: Konie ras dużych, Konie ras małych, Bydło, Bawoły domowe, Kozy, Owce, Gęsi, Muły, Osły, Alpaki, Lamy, Jelenie szlachetne, Daniele), co potwierdzają informacje zawarte w aplikacji IRZplus.

Wymogiem dla praktyki Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych z obsadą zwierząt jest posiadanie odpowiedniej liczby zwierząt w gospodarstwie, która w przeliczeniu na DJP wynosi co najmniej 0,3 DJP na hektar trwałych użytków zielonych i maksymalnie 2 DJP na hektar trwałych użytków zielonych, będących w posiadaniu rolnika. W okresie realizacji praktyki nie zauruje się trwałych użytków zielonych. Rolnik może zgłosić do wyliczenia liczby DJP zwierzęta będące w posiadaniu małżonka. W takim przypadku do wniosku o przyznanie płatności należy dołączyć *Oświadczenie o wyrażeniu zgody na przyznanie płatności z uwzględnieniem zwierząt, będących w posiadaniu małżonka.*

Liczba zwierząt, jest ustalana z uwzględnieniem wartości współczynników przeliczeniowych sztuk zwierząt na duże jednostki przeliczeniowe (DJP) i stanowi iloraz sumy iloczynów liczby poszczególnych zwierząt i wartości współczynników przeliczeniowych na DJP oraz liczby dni w okresie, w którym rolnik lub jego małżonek był posiadaczem tych zwierząt.

▣ Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe – 5 pkt

Celem jest poprawa stanu gleby i jej ochrona. Międzyplony mają za zadanie pokrycie gleby roślinnością, szczególnie w okresach neuralgicznych, w których gleby są narażone na erozję, dzięki czemu ograniczają wymywanie składników do wód podziemnych. Posiadają one także znaczący wpływ na ochronę zasobów naturalnych gleb, w szczególności poprzez zwiększanie substancji organicznej w glebie. Uprawa międzyplonów oraz wsiewek śródplonowych może także zwiększać pochłanianie CO² w rolnictwie, poprzez wiązanie go w materii organicznej.

Praktyka polega na:

- a. dokonaniu siewu międzyplonów ozimych w terminie od dnia 1 lipca do dnia 1 października i utrzymaniu ich co najmniej do dnia 15 lutego roku następującego po roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, przy czym po dniu 15 listopada dopuszcza się ich mulczowanie albo

- b. utrzymaniu wsiewki co najmniej do wysiewu kolejnej uprawy w plonie głównym lub przez co najmniej 8 tygodni od dnia zbioru uprawy w plonie głównym w roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności.

Międzyplon ozimy w formie mieszanki musi być utworzony z co najmniej 2 gatunków roślin z następujących grup:

- a) zboża,
- b) oleiste,
- c) pastewne,
- d) bobowate drobonasienne,
- e) bobowate grubonasienne,
- f) miododajne

– z wyłączeniem mieszanki złożonej wyłącznie z gatunków zbóż.

Ponadto na obszarze realizowanej praktyki obowiązuje zakaz stosowania środków ochrony roślin:

- na międzyplonach ozimych – od ich wysiewu co najmniej do dnia 15 lutego roku następującego po roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności,
- w przypadku wsiewek śródplonowych – przez okres ich utrzymania.

W przypadku, gdy rolnik w ramach praktyki wysiewa wsiewki śródplonowe, do wniosku należy dołączyć, w terminie 7 dni od dnia zbioru uprawy w plonie głównym, Oświadczenie o dacie zbioru uprawy w plonie głównym.

□ Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia

- wariant podstawowy – 1 pkt
- wariant z wapnowaniem – 3 pkt

Celem jest właściwe zarządzanie nawożeniem dostosowanym do zasobności gleb i potrzeb roślin z wykorzystaniem analizy gleb i systemów wspomagania decyzji w zakresie nawożenia, co powinno przyczynić się w sposób bezpośredni do zmniejszenia zużycia nawozów. Opracowanie i przestrzeganie planu dodatkowo może wpłynąć na ograniczenie emisji tlenków azotu do atmosfery, przez co przyczynia się do ochrony powietrza, oraz zapobiegania przedostawianiu się zawartych w nawozach składników, szczególnie azotu i fosforu, do wód powierzchniowych i podziemnych, dzięki czemu wpływa na poprawę jakości wód.

Plan nawozowy sporządza się do powierzchni gruntów ornych i trwałych użytków zielonych w gospodarstwie. Ma być oparty o bilans N oraz chemiczną analizę gleby wykonywaną w laboratorium wykonującym badania agrochemiczne gleb w oparciu o próbki gleby pobrane zgodnie z normą w zakresie pobierania próbek do badań agrochemicznych gleby z poszczególnych działek rolnych położonych na gruntach ornych i trwałych użytkach zielonych. Plan nawozowy ma określać dawki składników pokarmowych (N, P, K i Mg oraz potrzeby wapnowania). Sporządza się go na piśmie lub przy użyciu narzędzia INTER-NAW lub innego narzędzia służącego opracowaniu planu nawozowego. Rolnika obowiązuje przestrzeganie planu nawozowego – przy czym dopuszczalne jest stosowanie dawek nawozów niższych niż określone w planie nawozowym.

Wsparcie w zakresie wapnowania do danej działki rolnej przysługuje raz na 4 lata do gruntów, które zostały podane zabiegowi wapnowania o $\text{pH} \leq 5,5$, jeżeli rolnik w terminie 4 lat poprzedzających rok złożenia wniosku o przyznanie płatności nie otrzymał z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej decyzji w sprawie przyznania dofinansowania na zakup nawozu wapniowego.

□ Zróżnicowana struktura upraw – 3 pkt

W przypadku praktyki zróżnicowana struktura upraw, punkty są przyznawane, jeżeli rolnik na gruntach ornych w gospodarstwie uprawia co najmniej trzy różne uprawy, w tym co najmniej jedną uprawę mającą pozytywny wpływ na bilans glebowej materii organicznej.

Za uprawę uznaje się:

- 1) rodzaj roślin
- 2) formę jarą i ozimą tego samego rodzaju roślin
- 3) gatunek roślin z rodzin
 - a) kapustowatych (*Brassicaceae*)
 - b) psiankowatych (*Solanaceae*),
 - c) dyniowatych (*Cucurbitaceae*)

- 4) grunt ugorowany
- 5) trawy lub inne zielne rośliny pastewne.

Wymagana struktura zasiewów na gruntach będących w posiadaniu rolnika.

- a. Udział uprawy, która zajmuje największą powierzchnię gruntów ornych w gospodarstwie, nie przekracza 65% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie,
- b. Udział najmniejszej uprawy, nie może być mniejszy niż 10% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie – w przypadku uprawiania trzech upraw,
- c. Udział pozostałych upraw łącznie, innych niż dwie największe uprawy, nie może być mniejszy niż 10% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie – w przypadku uprawiania więcej niż trzech upraw.
- d. Udział upraw mających pozytywny wpływ na bilans glebowej materii organicznej stanowi co najmniej 20% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie, przy czym w przypadku mieszanek bobowatych ze zbożami, zboża te nie są dominujące w mieszance.
- e. Udział zbóż nie przekracza 65% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie.
- f. Udział upraw mających ujemny wpływ na bilans glebowej materii organicznej nie przekracza 30% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie.

Powierzchnia uprawy będąca jedną z trzech upraw o największej powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie nie może stanowić:

1. Powierzchni gruntów ugorowanych;
2. Powierzchni gruntów, do których rolnik ubiega się o przyznanie płatności do obszarów z roślinami miododajnymi albo pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach interwencji Bioróżnorodność na gruntach ornych, w wariantcie Ogródki bioróżnorodności;
3. Powierzchni gruntów objętych zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym w ramach wariantu, o którym mowa w punkcie 2.

☐ Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od aplikacji – 2 pkt

W przypadku praktyki Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji, punkty są przyznawane do powierzchni gruntów ornych.

Punkty są przyznawane, jeżeli rolnik wymiesza obornik, odchody drobiu z bezściółkowego systemu utrzymywania zwierząt gospodarskich, tzw. pomiot ptasi, lub produkt pofermentacyjny, z glebą, przy czym zabieg przyorania obornika, pomiotu ptasiego lub produktu pofermentacyjnego uznaje się za równoważny z ich wymiesaniem z glebą.

Produkty pofermentacyjne w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 10b ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2023 r. poz. 569, z późn. zm.) oznaczają przeznaczone do rolniczego wykorzystania płynne lub stałe substancje organiczne powstające w wyniku procesu produkcji biogazu rolniczego wytworzonego z:

- a. biomasy w postaci odchodów zwierzęcych, słomy i innych, niebędących niebezpiecznymi, naturalnych substancji pochodzących z produkcji rolniczej lub leśnej lub
- b. innych substratów służących do produkcji biogazu niezagrażających zdrowiu ludzi, zwierząt lub środowisku określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu (Dz. U. poz. 1597).

Dopuszczalne jest zarówno wiosenne jak i „poźniwne” stosowanie tej praktyki w kontekście łączenia jej czy następstwa praktyki „Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe”.

Rolnik na potwierdzenie realizacji praktyki Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji, przesyła z wykorzystaniem aplikacji Mobilna ARiMR, udostępnionej przez Agencję, zdjęcia geotagowane potwierdzające realizację praktyki w wymaganym czasie, na podstawie których jest możliwe potwierdzenie zrealizowania praktyki.

W 2023 roku w przypadku, gdy rolnik nie może wykonać lub przesłać zdjęcia geotagowanego może złożyć do ARiMR oświadczenie o wykonaniu praktyki, którego wzór zamieszczony jest na stronie ARiMR, oraz musi prowadzić rejestr zabiegów agrotechnicznych, z którego zapisów wynika, że praktyka została terminowo wykonana.

W przypadku gdy rolnik na potrzeby realizacji praktyki nabył obornik, pomiot ptasi lub produkt pofermentacyjny, jest zobowiązany posiadać imienny dokument potwierdzający zakup lub inny dokument potwierdzający nabycie.

▣ Stosowanie naturalnych nawozów płynnych innymi metodami niż rozbrygowo – 3 pkt

Praktyka ma przyczynić się do lepszego wykorzystania składników pokarmowych dostępnych w nawozach naturalnych przy jednoczesnym ograniczeniu emisji amoniaku i podtlenu azotu.

Potwierdzeniem realizacji praktyki będzie przesłanie zdjęć geotagowanych z wykorzystaniem aplikacji udostępnionej przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Zdjęcie należy przesyłać w terminie 14 dni od dnia zrealizowania praktyki (jeżeli była ona zrealizowana po dniu, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, i nie później niż do dnia 7 listopada w roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności) albo w terminie 14 dni od dnia, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności (jeżeli praktyka była zrealizowana, przed dniem złożenia tego wniosku o przyznanie płatności lub przed dniem 15 marca). Na zasadzie odstępstwa w roku 2023, w przypadku jeżeli rolnik nie będzie mógł wykonać zdjęcia geotagowanego, będzie on obowiązany do dostarczenia oświadczenia o wykonaniu praktyki oraz do prowadzenia rejestru zabiegów agrotechnicznych, w którym znajdują się zapisy potwierdzające jej wykonanie.

W przypadku gdy rolnik na potrzeby realizacji praktyki, nabył nawóz naturalny płynny lub produkt pofermentacyjny, jest obowiązany posiadać imienny dokument potwierdzający zakup lub nabycie tego nawozu lub produktu pofermentacyjnego.

□ Uproszczone systemy uprawy – 4 pkt

Praktyka ma przyczynić się do zapobiegania erozji wodnej i wietrznej, poprawić strukturę i porowatość gleby oraz zwiększyć zawartość substancji organicznej w wierzchniej warstwie gleby, ograniczyć parowanie wody z gleby oraz straty azotu w czasie zimy.

Uprawa roślin ma być prowadzona w formie uprawy konserwującej bezorkowej lub uprawy pasowej (strip-till), przy czym zabiegi uprawowe w danym roku wykonywane są z odstępami od uprawy płużnej w zespole uprawek późniwnych i przedsięwziętych, a po zbiorze uprawy pozostawia się na polu całość resztek późniwnych w formie mulczu.

Punkty za realizację praktyki są przyznawane do powierzchni gruntów ornych, z wyjątkiem gruntów ornych, na których jest prowadzona uprawa zerowa lub na których są uprawiane trawy lub inne zielne rośliny pastewne.

Dodatkowo, rolnika obowiązuje prowadzenie rejestru zabiegów agrotechnicznych.

□ Wymieszanie słomy z glebą – 2 pkt

Praktyka ma na celu poprawę żyzności gleby.

Praktyka polega na rozdrobnieniu i przyoraniu lub wymieszaniu z glebą całej słomy po zbiorze plonu głównego, przy czym przez słomę rozumie się pozostałe po oddzieleniu ziarna lub nasion suche źdźbła, łodygi, liście, plewy, łuszczyzny i strączyzny dojrzałych roślin uprawnych zbożowych (w tym kukurydzy), a także zbóż rzekomych, w tym gryki, szarłat i komosy, oraz dojrzałych roślin uprawnych oleistych, bobowatych, facellii i traw nasiennych. Rolnik będzie obowiązany do prowadzenia rejestru zabiegów agrotechnicznych.

4. Integrowana produkcja roślin

Płatności do integrowanej produkcji roślin są przyznawane, jeżeli rolnik prowadzi uprawy roślin zgodnie z metodykami integrowanej produkcji roślin opracowanymi przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa i udostępnianymi na jej stronie internetowej;

Wymogiem dla płatności do integrowanej produkcji roślin jest zachowanie w danym roku kalendarzowym, wszystkich posiadanych w gospodarstwie trwałych użytków zielonych.

Płatność do integrowanej produkcji roślin jest przyznawana do powierzchni:

1. gruntów położonych na obszarze zatwierdzonym do podstawowego wsparcia dochodów, posiadanych przez rolnika, na których prowadzi integrowaną produkcję roślin, co jest potwierdzone informacjami zawartymi w wykazie producentów, którzy spełniają wymagania integrowanej produkcji roślin, oraz;
2. trwałych użytków zielonych położonych na obszarze zatwierdzonym do podstawowego wsparcia dochodów, posiadanych przez rolnika, nie większej niż powierzchnia gruntów, o której mowa w pkt 1.

Płatność nie jest przyznawana do powierzchni trwałych użytków zielonych wrażliwych pod względem środowiskowym

5. Biologiczna ochrona upraw

Celem jest ograniczenie stosowania chemicznych środków ochrony roślin, co będzie miało pozytywny wpływ na ochronę różnorodności biologicznej i zmniejszy depozycję chemicznych środków ochrony roślin do środowiska. Płatności będą przyznawane za stosowanie zabiegu ochrony roślin z wykorzystaniem biologicznej ochrony roślin przy użyciu preparatów mikrobiologicznych, jeżeli zgodnie z etykietą danego środka, został zastosowany co najmniej jeden zabieg ochrony upraw przy użyciu środka ochrony roślin. Ma to wyeliminować konieczność wykonania zabiegu chemicznego.

Warunkiem uzyskania płatności jest przekazanie do ARiMR (w terminie do dnia 30 września) imiennego dokumentu potwierdzającego zakup preparatu mikrobiologicznego, wskazującego jaki środek ochrony roślin został nabyty oraz jego ilość a także rejestru zabiegów agrotechnicznych. Przeprowadzenie zabiegu chemicznym środkiem ochrony roślin dopuszczone jest w przypadku gdy eliminacja danego agrofaga za pomocą zastosowanego mikrobiologicznego środka ochrony roślin okaże się nieskuteczna.

6. Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych

Celem jest promowanie retencjonowania wody, które poprawia gospodarkę wodną, a także ogranicza emisję dwutlenku węgla do atmosfery (poprzez ograniczenie rozkładu materii organicznej).

Warunkiem uzyskania płatności jest wystąpienie na TUZ zalania lub podtopienia, przy czym zalanie lub podtopienie występuje, gdy stan wysycenia profilu glebowego wodą utrzymuje się na poziomie przynajmniej 80%, co najmniej przez 12 następujących po sobie dni, w okresie od dnia 1 maja do dnia 30 września roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności. Płatność dotyczy TUZ objętych równoległe wsparciem: ekologicznym lub w ramach praktyki Ekstensywne użytkowanie TUZ z obsadą zwierząt (w ramach płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi), lub rolno-środowiskowo-klimatycznym związanym z zachowaniem niektórych cennych siedlisk przyrodniczych i siedlisk zagrożonych gatunków ptaków lub ekstensywnym użytkowaniem łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000.

Uwaga: rolnik nie wskazuje we wniosku konkretnych działek, które mogą być zalane wodą, a jedynie zaznacza chęć ubiegania się o tę płatność. Informacje o wystąpieniu zalania lub podtopienia TUZ przekazywane są przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa–PIB do ARiMR, na podstawie danych satelitarnych.

7. Dobrostan zwierząt

Cel wsparcia

Celem ekoschematu: Dobrostan zwierząt jest zachęcenie rolników do promowania podwyższonych warunków dobrostanu zwierząt. Wsparcie można uzyskać za realizację zobowiązań w zakresie dobrostanu zwierząt, które wykraczają ponad odpowiednie normy wynikające z powszechnie obowiązującego prawa i powszechnie stosowane praktyki.

Gatunki zwierząt

W ramach ekoschematu: Dobrostan zwierząt będzie kontynuowane wsparcie do: świń, bydła i owiec. Pomocą zostaną objęte także nowe gatunki/grupy zwierząt: kozy, konie, kury nioski, kurczęta brojlery oraz indyki z przeznaczeniem do produkcji mięsa.

O jakie płatności można zawnioskować?

Rolnicy mają do dyspozycji 13 wariantów w zakresie ekoschematu Dobrostan zwierząt:

1. Dobrostan loch;
2. Dobrostan tuczników;
3. Dobrostan krów mlecznych;
4. Dobrostan krów mamek utrzymywanych w pomieszczeniach lub w budynkach;
5. Dobrostan krów mamek utrzymywanych w systemie otwartym;

6. Dobrostan opasów;
7. Dobrostan owiec;
8. Dobrostan kur niosek;
9. Dobrostan kurcząt brojlerów;
10. Dobrostan indyków utrzymywanych z przeznaczeniem do produkcji mięsa;
11. Dobrostan koni utrzymywanych w pomieszczeniach lub w budynkach;
12. Dobrostan koni utrzymywanych w systemie otwartym;
13. Dobrostan kóz.

Zgodnie z oczekiwaniami środowiska rolniczego w ramach ekoschematu: Dobrostan zwierząt wprowadzono wiele pozytywnych zmian, które ułatwiają rolnikom możliwość skorzystania ze wsparcia.

Jedną z kluczowych zmian jest umożliwienie udziału w tym ekoschemacie rolnikom utrzymującym bydło nie tylko w oborach wolnostanowiskowych, lecz także w systemie uwięziowym. Rolnicy ci będą mogli uzyskać płatności za stosowanie chowu ściółkowego, zapewnienie wypasu, wybiegu czy późniejszego odsadzania cieląt od krów mlecznych.

Więcej informacji na temat ekoschematu: Dobrostan zwierząt znajduje na stronie:
<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/ekoschemat-dobrostan-zwierzat>.

Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
z siedzibą w Olsztynie

ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn
tel. 89 535 76 84, 89 526 44 39

e-mail: sekretariat@w-modr.pl
www.w-modr.pl

